

natuurtoets

Actualisatie XL- Businesspark Tranche 1, Almelo

Beoordeling in het kader van natuurbeleid en -wetgeving

Opdrachtgever

Regionaal Bedrijventerrein Twente (RBT)

Status

Definitief

Emmastraat 16
8011 AG Zwolle

T (038) 423 64 64
E info@ecogroen.nl
I www.ecogroen.nl

Colofon

Titel

Actualisatie XL- Businesspark Tranche 1, Almelo

Subtitel

Beoordeling in het kader van natuurbeleid en -wetgeving

Projectcode	Datum	Status
16-139	3 juni 2016	Definitief

Auteur(s)

M. (Mike) Wallink

Tweede lezer

M. (Martijn) Bunschoek

Opdrachtgever

Regionaal Bedrijventerrein Twente (RBT)

© Ecogroen bv

Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, mits onder vermelding van bron en status.

Wallink, M. (2016). Actualisatie XL- Businesspark Tranche 1, Almelo. Beoordeling in het kader van natuurbeleid en -wetgeving. Rapport 16-139. Ecogroen bv Zwolle.

Inhoud

Samenvatting	1
1. Inleiding	3
1.1 Aanleiding en doelstelling	3
1.2 Situatie	3
1.3 Algemene opzet	3
2. Gebiedsbescherming	5
2.1 Natuurbeschermingswet	5
2.2 Natuurnetwerk Nederland	5
2.3 Overige natuurgebieden	5
3. Flora- en faunawet	7
3.1 Onderzoeksmethode	7
3.2 Flora	7
3.3 Zoogdieren	8
3.4 Vogels	10
3.5 Vissen	11
3.6 Amfibieën	11
3.7 Overige soortgroepen	11
4. Geraadpleegde bronnen	12
Bijlagen	
Bijlage 1 - Samenvatting natuurwetgeving	
Bijlage 2 - Potentieel leefgebied Eekhoorn	

Samenvatting

Aanleiding en doelstelling

In opdracht van Regionaal Bedrijventerrein Twente (RBT) heeft Ecogroen BV een quickscan natuurtoets uitgevoerd ten behoeve van een ruimtelijke onderbouwing voor de voorgenomen werkzaamheden op het terrein Tranche 1 te XL- Businesspark te Almelo. Het onderzoek betreft een actualisatie van onderzoek uit 2004.

De Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en het beleid ten aanzien van het Nationaal natuurnetwerk verplichten vooraf te toetsen of ruimtelijke ingrepen of activiteiten niet conflicteren met aanwezige beschermde plant- en diersoorten en habitats (zie voor toelichting op de natuurwetgeving bijlage 1). In het voorliggende onderzoek vindt een toetsing plaats aan de Flora- en faunawet en gebiedsgerichte natuurbescherming.

Huidige situatie en voorgenomen ontwikkeling

Het plangebied wordt begrenst door de provinciale weg in het westen tot het natuurgebied 'Doorbraak' in het oosten. Het terrein is de afgelopen jaren reeds grotendeels ingericht als (toekomstig) industrieterrein. Zowel infrastructuur als watergangen zijn hierbij respectievelijk aangelegd en vergraven. Verspreid op het terrein hebben zich reeds diverse bedrijven gevestigd. Het actualiserende onderzoek is noodzakelijk ten behoeve van kap- en grondwerkzaamheden. Deze werkzaamheden zijn van belang om in de toekomst het terrein (verder) bouwrijp te kunnen maken zodat nieuwe bedrijven zich kunnen vestigen in het gebied.

Beschermde gebieden

Gezien de afstand en de tussenliggende bebouwing en infrastructuur worden geen negatieve effecten op Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten, Nationaal Natuurnetwerk (NNN) en overige belangrijke natuurwaarden buiten de NNN verwacht. Er zijn geen vervolgstappen ten aanzien van gebiedsgerichte bescherming nodig.

Mogelijk negatieve effecten van de voorgenomen ontwikkeling ten aanzien van een verhoogde stikstofdepositie op beschermde natuurgebieden zijn, in overleg met de opdrachtgever, buiten beschouwing gelaten.

Beschermde soorten

- In het plangebied zijn geen beschermde plantensoorten of bedreigde plantensoorten van de Rode Lijst aangetroffen;
- De aanwezige potentiële vaste verblijfplaatsen van vleermuizen ondervinden geen schade als gevolg van de beoogde werkzaamheden. Het plangebied fungeert niet als belangrijk onmisbaar foerageergebied en/of vliegroute;
- Potentieel leefgebied van Eekhoorn (Ff-wet tabel 2) is aanwezig in het plangebied. Indien kapwerkzaamheden in dit potentiële leefgebied wordt uitgevoerd zijn effecten op Eekhoorn te verwachten. Met uitzondering van Eekhoorn zijn geen vaste verblijfplaatsen van zwaar beschermde grondgebonden zoogdieren aangetroffen of te verwachten;
- In het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nestplaatsen aanwezig. Wel zijn diverse algemeen voorkomende broedvogelsoorten in het plangebied aanwezig en te verwachten;
- Verblijfplaatsen van juridisch zwaarder beschermde amfibieën zijn niet aangetroffen en worden op basis van biotoopeisen en bekende verspreidingsgegevens ook niet verwacht. Wel zijn diverse laag beschermde soorten van tabel 1 in het plangebied en directe omgeving te verwachten;
- Vaste verblijfplaatsen van beschermde reptielen, vissen, ongewervelden en weekdieren zijn niet aangetroffen en worden op basis van biotoopkenmerken en bekende verspreidingsgegevens ook niet in het plangebied verwacht.

Eindconclusies en aanbevelingen

- De voorgenomen plannen hebben geen effecten op beschermde gebieden. Er zijn geen vervolgstappen ten aanzien van gebiedsgerichte bescherming nodig (aspect ammoniakuitstoot buiten beschouwing gelaten);
- In verband met de mogelijke aanwezigheid van Eekhoorn zijn vervolgstappen in het kader van de Flora- en faunawet nodig. Zo dient onder andere voorafgaand aan de kap een controle te worden uitgevoerd om te bepalen of nesten aanwezig zijn;
- Werkzaamheden die broedbiotopen van alle aanwezige vogels verstoren of beschadigen dienen te allen tijde te worden voorkomen. Dit is voor de meeste soorten mogelijk door gefaseerd te werken en de uitvoering in elk geval op te starten in de periode voor half maart en na eind juli of het plangebied te controleren op broedende vogels en nesten binnen de invloedssfeer van de plannen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd, maar is het van belang of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

In opdracht van Regionaal Bedrijventerrein Twente (RBT) heeft Ecogroen BV een quickscan natuurtoets uitgevoerd ten behoeve van een ruimtelijke onderbouwing voor de voorgenomen werkzaamheden op het terrein Tranche 1 te XL- Businesspark te Almelo. Het onderzoek betreft een actualisatie van het onderzoek uit 2004 (Vries, de *et al.* 2004).

De Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en het beleid ten aanzien van het Nationaal natuurnetwerk verplichten vooraf te toetsen of ruimtelijke ingrepen of activiteiten niet conflicteren met aanwezige beschermde plant- en diersoorten en habitats (zie voor toelichting op de natuurwetgeving bijlage 1). In het voorliggende onderzoek vindt een toetsing plaats aan de Flora- en faunawet en gebiedsgerichte natuurbescherming¹.

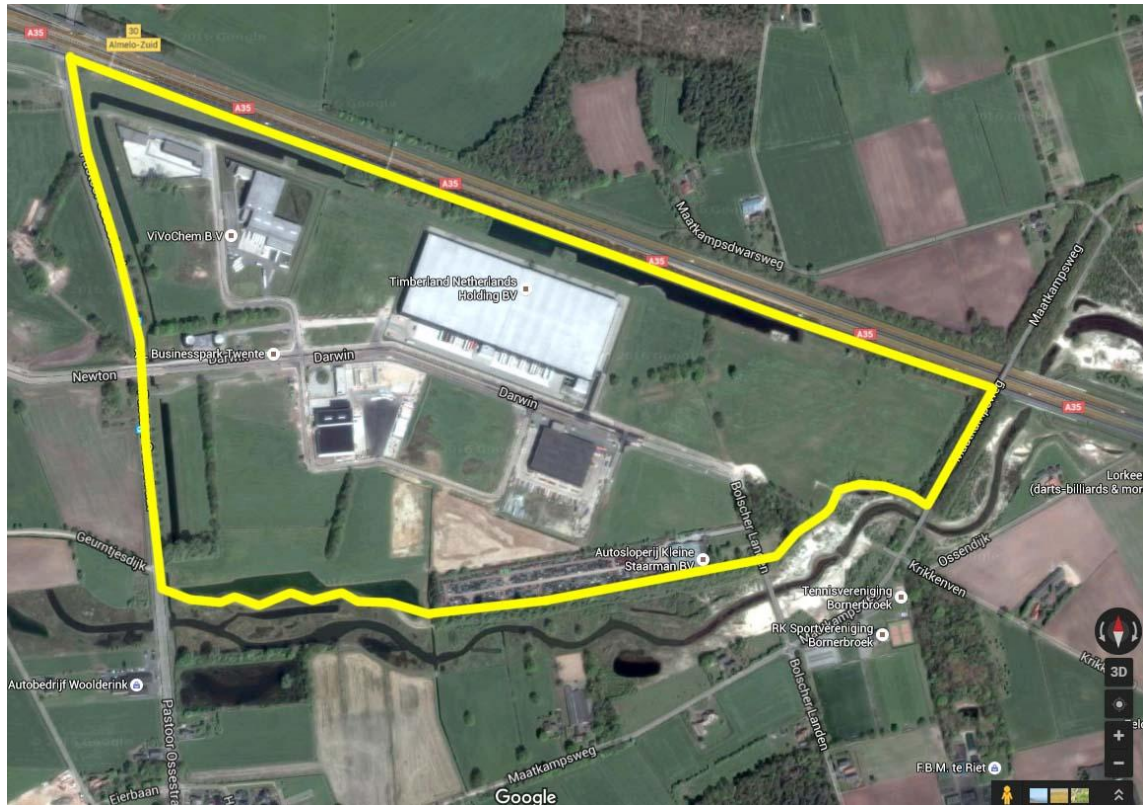
1.2 Situatie

De begrenzing van het plangebied loopt van de provinciale weg in het westen tot de 'Doorbraak' in het oosten (zie figuur 1.1 volgende pagina). Het terrein is de afgelopen jaren reeds grotendeels ingericht als (toekomstig) industrieterrein. Zowel infrastructuur als watergangen zijn hierbij respectievelijk aangelegd en vergraven. Verspreid op het terrein hebben zich reeds diverse bedrijven gevestigd. Het actualiserende onderzoek is noodzakelijk ten behoeve van kap- en grondwerkzaamheden. Deze werkzaamheden zijn noodzakelijk om in de toekomst het terrein (verder) bouwrijp te maken zodat nieuwe bedrijven zich kunnen vestigen in het gebied.

1.3 Algemene opzet

Voorliggende rapportage is gebaseerd op een veldbezoek (10 mei 2016), bekende verspreidingsgegevens en ecologische principes. Uit de verzamelde informatie volgt een beschrijving van de verwachte effecten van de geplande ruimtelijke ingreep op beschermde gebieden (hoofdstuk 2) en soorten (hoofdstuk 3).

¹ Conform vraagspecificatie is het aspect uitstoot ammoniak op beschermde natuurgebieden buiten beschouwing gelaten.

Figuur 1.1 ligging plangebied (bron: GoogleMaps).

2. Gebiedsbescherming

2.1 Natuurbeschermingswet

*In de **Natuurbeschermingswet 1998** (Nb-wet) is de bescherming van Vogel- en Habitatrichtlijn-gebieden (Natura 2000-gebieden) en Beschermd Natuurmonumenten ondergebracht. Beoordeeld dient te worden of ingrepen/activiteiten in of in de nabijheid van deze gebieden significant negatieve effecten kunnen hebben op de aangewezen waarden en instandhoudingsdoelen van deze gebieden.*

Het plangebied ligt niet de binnen begrenzing van een Natura 2000-gebied of Beschermd Natuurmonument. Het meest nabij gelegen gebied vallend onder de bescherming van de Natuurbeschermingswet is Natura 2000-gebied De Borkeld. Dit gebied ligt op ongeveer 9,5 km ten westen van het plangebied. Op basis van de afstand en aanwezigheid van tussenliggende bebouwing en infrastructuur, zijn geen negatieve effecten te verwachten op instandhoudingsdoelen van het genoemde en andere natuurgebieden beschermd onder de Natuurbeschermingswet.

Hierbij moet worden opgemerkt dat de mogelijk negatieve effecten van de voorgenomen ontwikkeling ten aanzien van een toename van stikstofemissie (als gevolg van verkeersbewegingen uitstoot bedrijven) op omliggende beschermde natuurgebieden in overleg met de opdrachtgever buiten beschouwing zijn gelaten.

2.2 Natuurnetwerk Nederland

*De bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen **Ecologische Hoofdstructuur** (EHS)) komt voort uit de **Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte**. Voor nieuwe ontwikkelingen binnen de groene contouren van het NNN geldt een 'nee, tenzij'-afweging. Dit houdt kortweg in dat significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet toegestaan is, tenzij er sprake is van het ontbreken van reële alternatieven en redenen van groot openbaar belang. Wanneer niet teruggevallen kan worden op het tenzij-gedeelte van het beschermingskader, zal aangetoond moeten worden dat door de plannen de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet significant aangetast worden.*

Het plangebied valt niet binnen de begrenzing van het NNN, maar grenst aan de zuidzijde aan het NNN (Provincie Overijssel 2016). Het betreft het recent aangelegde natuurontwikkelingsgebied De Doorbraak. Omdat het NNN in Overijssel geen externe werking kent, is een verdere toetsing niet aan de orde.

2.3 Overige natuurgebieden

Buiten de bescherming van de Natuurbeschermingswet 1998 en het Natuurnetwerk Nederland bevinden zich ook natuurgebieden beschermd middels provinciaal beleid, veelal beschreven in Omgevingsplannen of Streekplannen. In dit provinciale beleid is de bescherming van bijvoorbeeld ganzenfoeragegebied en weidevogelgebied uitgewerkt.

Het plangebied ligt niet in gebied met bijzondere natuurwaarden buiten het NNN. Zo is er geen sprake van ganzenfoerageergebied of weidevogelgebied in het plangebied of directe omgeving. Vervolgstappen zijn dan ook niet aan de orde.

3. Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet verplicht om bij ruimtelijke ingrepen of andere nieuwe activiteiten, na te gaan of er negatieve effecten kunnen optreden op exemplaren of het leefgebied van beschermde plant- en diersoorten. Optredende negatieve effecten dienen zo veel mogelijk vermeden of geminimaliseerd te worden. Voor schade aan strikt beschermde soorten kan het noodzakelijk zijn om een ontheffing aan te vragen bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RvO) van het Ministerie van Economische Zaken.

3.1 Onderzoeksmethode

Voorliggende ecologische beoordeling is gebaseerd op een veldbezoek op 10 mei 2016, waarbij het plangebied en de directe omgeving zijn onderzocht. Hierbij is aandacht besteed aan binnen de Flora- en faunawet beschermde soorten en met name aan de juridisch zwaarder beschermde soorten (Ff-wet tabel 2 en 3 soorten). Met het oog op (beschermde) vissoorten zijn de wateren steekproefsgewijs met een steeknet onderzocht.

Naast informatie uit het veldbezoek is gebruik gemaakt van bestaande literatuur. Het gaat hierbij om gegevens uit (vorige) onderzoeken, actuele verspreidingsgegevens (NDFF) en ecologische atlassen. Op basis van de terreingesteldheid, bekende verspreidingsgegevens en expert judgement is vervolgens een uitspraak gedaan over mogelijk aanwezige beschermde soorten.

In onderstaande paragrafen worden de resultaten per soortgroep beschreven die in het plangebied en de directe omgeving zijn aangetroffen of te verwachten.

3.2 Flora

Het plangebied bestaat grotendeels uit braakliggend terrein. Hier zijn onder meer de volgende soorten aangetroffen: Kleine klaver, Hondsdraf, Ridderzuring, Akkerdistel, Kruipe boterbloem, IJle dravik, Boerenwormkruid, Zachte dravik, Kroppaar, Jakobskruid, Hazenpootje, Rode klaver, Margriet, Gewoon duizendblad, Reukgras, Schapenzuring en Pitrus.

In de oeverzones van watergangen staan soorten als Gestreepte witbol, Pinksterbloem, Wolfspoot, Moerasvergeet-me-nietje, Koninginnekruid, Waterzuring, Sterrenkroos, Bitterzoet, Waternavel, Kale jonker, en Blaartrekkende boterbloem. De bosschage direct ten oosten van de autosloperij Kleine Staarman BV bestaat uit soorten als Zomereik, Grove den, Wilde lijsterbes, Hazelaar, Dalkruid, Gewone brem, Klimop, Lievewrouwebedstro, Lelietje van dalen, Sneeuwkllokje en Wilde kamperfoelie.

Beschermde plantensoorten of soorten van de Rode Lijst zijn niet aangetroffen en worden gezien de terreingesteldheid ook niet in het plangebied verwacht. Het nemen van vervolgstappen ten aanzien van de soortgroep flora is zodoende niet aan de orde.

3.3 Zoogdieren

Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuizen zijn strikt beschermd (Ff-wet tabel 3 en HR bijlage IV). Dit betekent dat verstoring of vernieling van verblijfplaatsen of het leefgebied (vliegroutes en foerageergebied) niet is toegestaan (zie kader 3.1).

Kader 3.1: Vleermuizen

Het leefgebied van de strikt beschermde vleermuizen (Ff-wet tabel 3 en HR bijlage IV) bestaat uit verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden. Van deze drie onderdelen genieten de verblijfplaatsen de hoogste bescherming. Verblijfplaatsen bevinden zich in donkere en voor vleermuizen bereikbare ruimten in bomen, huizen, kelders et cetera en kunnen aanwezig zijn in de vorm van kraamkolonies/zomerverblijven, baltslocaties/paarverblijven en winterverblijven.

Voor hun oriëntatie tijdens de trek van en naar hun verblijfplaats en foerageergebieden gebruiken vleermuizen veelal jaren lang dezelfde structuren. Vanwege dit traditiegetrouwe gedrag van vleermuizen vormen bepaalde lijnvormige structuren (bijvoorbeeld rijen woningen, watergangen en bomenrijen) een belangrijk onderdeel van een vliegroute. Wanneer alternatieve structuren ontbreken zijn dergelijke structuren 'onmisbaar' en zodoende beschermd.

Locaties waar insecten aanwezig zijn, bijvoorbeeld langs randen van bossen, bomenrijen of boven water zijn van belang als foerageergebied voor vleermuizen. Foerageergebied van vleermuizen geniet binnen de Flora- en faunawetgeving echter geen juridische bescherming, tenzij het onmisbaar is voor het voortbestaan van een populatie.

Vaste verblijfplaatsen

In het onderzoekgebied zijn geen bomen met holten of losse schors aangetroffen die kunnen dienen als vaste verblijfplaats voor boombewonende vleermuizen. Ook de bebouwing in het plangebied herbergt geen potentiële vaste verblijfplaatsen voor vleermuizen. Wel zijn potentiële vaste verblijfplaatsen aanwezig in de vorm van vleermuiskasten, deze hangen aan de gevel van het pand van Timberland Netherlands Holding B.V. Het was niet mogelijk om deze ten tijde van het veldbezoek te controleren op (sporen van) vleermuizen. Aangezien deze vleermuiskasten blijven hangen zijn geen negatieve effecten te verwachten op eventueel aanwezige verblijfplaatsen.

Op basis van bovenstaande wordt geconcludeerd dat geen schade aan vaste verblijfplaatsen van vleermuizen zal optreden. Vervolgstappen ten aanzien van verblijfplaatsen van vleermuizen zijn dan ook niet noodzakelijk.

Vliegroutes

Van veel vleermuissoorten is bekend dat zij gedurende lange tijd gebruik kunnen maken van dezelfde structuren voor de oriëntatie en daarlangs van hun verblijfplaats naar de foerageergebieden trekken. Vanwege dit traditiegetrouwe gedrag van vleermuizen vormen bepaalde lijnvormige structuren (bijvoorbeeld rijen woningen, watergangen en singels) een belangrijk onderdeel van een vliegroute. Wanneer alternatieve structuren ontbreken zijn dergelijke structuren 'onmisbaar' en zodoende beschermd.

Het is mogelijk dat lokaal voorkomende vleermuizen gebruik maken van de in en langs de rand van het plangebied aanwezige beplanting en bebouwing als oriëntatiepunt tijdens verplaatsingen. In de nabije omgeving van het plangebied zijn echter tal van (lijnvormige) elementen aanwezig in de vorm van beplanting (en beperkte mate) bebouwing die als alternatief kunnen dienen. Bovendien blijft een groot deel van de opgaande planting langs de rand van het plangebied behouden. Van schade aan een onmisbare vliegroute is zodoende geen sprake.

Foerageergebieden

Door de aanwezigheid van beplanting, oppervlaktewater en bebouwing is het plangebied geschikt als foerageergebied voor vleermuissoorten als Gewone en Ruige dwergvleermuis, Rosse vleermuis, Water-vleermuis en Laatvlieger. Tijdens en na de werkzaamheden blijft ruim voldoende foerageergebied aanwezig in het plangebied en nabije omgeving, in vorm van bosschages, bomenrijen en wateren. Hierdoor is geen sprake van onmisbaar foerageergebied in het plangebied.

Grondgebonden zoogdieren

Eekhoorn

Tijdens ecologisch onderzoek uitgevoerd in nabijgelegen Tranche 2 & 3 van het XL- Businesspark zijn verspreid in het gebied diverse territoria van middelhoog beschermde Eekhoorn aangetroffen (Wallink 2016 *in prep.*). Tijdens het veldonderzoek van 10 mei 2016 is verspreid in het plangebied op enkele locaties potentieel leefgebied aangetroffen van Eekhoorn (zie bijlage 2). Verblijfplaatsen (nesten) zijn niet vastgesteld maar mogelijk wel aanwezig in naaldbomen of dichte begroeiing (Klimop). De kronen van deze naaldbomen en de klimopbegroeiing zijn zo hoog en dichtgegroeid dat deze vanaf de grond niet te controleren zijn op nesten van deze soort.

Indien potentieel leefgebied van Eekhoorn verwijderd wordt, verdwijnen wellicht foerageergebieden en (mogelijk ook) nestbomen van Eekhoorn. Voor het verwijderen van een nestboom van Eekhoorn geldt veelal een vrijstelling, mits gewerkt wordt volgens een door het rijk goedgekeurde gedragscode zoals de Gedragscode flora en faunawet Ruimtelijke Inrichting en Ontwikkeling van de Vereniging Stadswerk. Indien wordt gewerkt conform een goedgekeurde gedragscode is het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Ffw veelal niet noodzakelijk. .

In voorliggende situatie zijn onderstaande opties mogelijk;

- Als uit aanvullende controle blijkt dat (in gebruik zijnde) nesten ontbreken kan de kap zonder nadere voorwaarden t.a.v. Eekhoorn plaatsvinden) Deze controle dient plaats te vinden met behulp van een hoogwerker;
- Indien (naald)bomen met nestlocaties voor Eekhoorn niet gespaard kunnen worden, dient de kap uitgevoerd te worden conform goedgekeurde gedragscode. Hierbij dienen enkele maatregelen vastgelegd en nader uitgewerkt te worden in een werkprotocol dat tijdens uitvoering van kapwerkzaamheden wordt gevolgd.

Overig zwaarder beschermde soorten

Op basis van bekende verspreidingsgegevens, terreinkenmerken en het uitgevoerde onderzoek kunnen vaste verblijfplaatsen of onmisbare foerageergebieden van overige zwaarder beschermde soorten als Steenmarter, Waterspitsmuis en Das (alleen Ffw- tabel 2 en 3) worden uitgesloten.

Laag beschermde soorten

Wel zijn vaste verblijfplaatsen van enkele laag beschermde (Ff-wet tabel 1) kleine zoogdieren te verwachten als Egel, Mol, Haas, Konijn, Wezel, Bunzing, Bosmuis, Veldmuis, Aardmuis, Bosspitsmuis (*spec.*) en Huisspitsmuis. Voor laag beschermde soorten geldt voor ruimtelijk ontwikkelingen automatisch een vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Ffw, waardoor het nemen van vervolgstappen niet aan de orde is.

3.4 Vogels

Voorliggend onderzoek betreft een verkenning (quickscan), waardoor geen systematische broedvogelinventarisatie is uitgevoerd. Op basis van soortwaarnemingen, biotoopeisen, terreinkenmerken, expert judgement en bekende ecologische principes is beoordeeld welke soorten aanwezig kunnen zijn in het plangebied. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen algemeen voorkomende broedvogels en soorten met jaarrond beschermde nesten.

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Voor een aantal broedvogelsoorten geldt dat de nestlocaties inclusief de functionele omgeving jaarrond beschermd zijn (zie kader 3.2). Bij verstoring of vernieling van nesten of leefgebied moet voor deze soorten ook buiten het broedseizoen een ontheffing aangevraagd worden.

Kader 3.2 Broedvogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Onder jaarrond beschermde nesten van broedvogels wordt verstaan: in functie zijnde nesten van de Ooievaar, Boomvalk, Buizerd, Havik, Ransuil, Roek, Wespindief, Zwarte wouw, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Kerkuil, Oehoe, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart en Huismus. Voor sommige andere soorten geldt dat de nesten jaarrond beschermd zijn als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Er zijn geen nesten van broedvogels met jaarrond beschermde nesten vastgesteld in of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden².

Overige broedvogels

In het plangebied zijn diverse soorten van bos, struweel, halfopen landschap en water met oevervegetatie aangetroffen en te verwachten zoals Heggenmus, Winterkoning, Zanglijster, Gaai, Zwarte kraai, Tjiftjaf, Zwartkop, Merel, Houtduif, Meerkoet, Waterhoen en Wilde eend.

Voor alle inheemse vogelsoorten geldt echter een verbod op handelingen die soort, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen of verstoren. Voor werkzaamheden met schadelijke effecten op broedvogels wordt veelal geen ontheffing verleend, omdat het uitvoeren van de werkzaamheden buiten het broedseizoen over het algemeen een goed alternatief vormt. In het kader van de Flora- en

² Wel zijn diverse Gierzwaluwkasten aangetroffen aan de gevel van het pand van Timberland Netherlands Holding B.V. Ten tijde van het veldbezoek is de soort niet aangetroffen. Aangezien deze kasten blijven hangen zullen deze geen schade ondervinden van de plannen.

faunawet wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd, omdat deze per soort en vaak per jaar kan verschillen. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Voor de meeste soorten kan de periode tussen half maart en eind juli worden aangehouden als broedseizoen. Bij uitvoering van de werkzaamheden in de periodes tussen half februari - half maart en half juli - half november, is het wel van belang om na te gaan of nog bewoonde nesten van vroeg of laat in het seizoen broedende soorten als Wilde eend aanwezig zijn binnen het plangebied.

3.5 Vissen

Tijdens het veldbezoek zijn alle wateren intensief onderzocht met een schepnet. Hierbij zijn enkele niet beschermde soorten aangetroffen als Zeelt, Tiendoornige stekelbaars, Snoek en Zonnebaars. Zonnebaars (exoot) is in hoge dichtheden aanwezig in het plangebied, waarbij lokaal tot enkele honderden exemplaren zijn aangetroffen. Beschermde vissoorten zijn niet aangetroffen en worden op basis van het uitgevoerde onderzoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens ook niet verwacht in het plangebied.

3.6 Amfibieën

Op basis van het uitgevoerde onderzoek, biotoopeisen en terreinkenmerken worden geen zwaarder beschermde amfibieënsoorten (Ff-wet tabel 2 en 3) verwacht in het plangebied. Wel zijn enkele algemene en laag beschermde amfibieënsoorten (tabel 1) aangetroffen of te verwachten als Kleine watersalamander, Gewone pad, Bastaardkikker en Bruine kikker. Het aanwezige water in het plangebied biedt geschikt voortplantingsbiotoop. Ook kunnen deze soorten overwinterend in de slibbodem van watergangen, de strooisellaag van bosjes en ruigten worden aangetroffen. Voor laag beschermde soorten geldt in voorliggende situatie voor ruimtelijk ontwikkelingen automatisch een vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Ffw, waardoor het nemen van verplichte vervolgstappen niet aan de orde is.

Effecten op voortplantende en overwinterende amfibieën kunnen -mits de planning van de werkzaamheden dit toelaat- geminimaliseerd worden door de werkzaamheden zoveel mogelijk uit te voeren in de minst kwetsbare periode van amfibieën (september t/m begin november).

3.7 Overige soortgroepen

Op basis van terreingesteldheid van het plangebied en bekende verspreidingsgegevens, wordt geconcludeerd dat geen voortplanting of vaste verblijfplaatsen van beschermde reptielen en ongewervelden aanwezig en te verwachten zijn.

4. Geraadpleegde bronnen

Literatuur

Bekker J.P., P. Twisk & A. Diepenbeek (2010). Veldgids Europese zoogdieren. Uitgegeven door de KNNV en VZZ.

Borst, R.H.J. & R. Sprong (2011). Gedragscode Flora- en fauna wet Ruimtelijke ontwikkeling & inrichting, goedgekeurd door de Minister van EL&I bij besluit van 1 januari 2011.

Dienst Regelingen (2009). Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijk ingreep.

Ministerie van EZ (2014). Soortenstandaarden, Juridisch kader. Versie 1.0, oktober 2014. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.

Ministerie van LNV (2004). Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit TRCIZ/2004/5727, houdende vaststelling van rode lijsten flora en fauna.

Ministerie van LNV (2006). Handreiking Flora- en faunawet. Voor werkzaamheden en activiteiten in het kader van bestendig gebruik, bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke inrichtingen ontwikkeling. Dienst Landelijk gebied.

Ministerie van LNV (2009). Besluit van Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 28 augustus 2009, 25344, houdende vaststelling van actualisatie Rode Lijsten flora en fauna.

Provincie Overijssel (2016). Omgevingsverordening Overijssel 2009.

Unie van Waterschappen (2012). Gedragscode Flora- en faunawet voor waterschappen. Goedgekeurd door het Ministerie van Economische zaken, landbouw en Innovatie op 6 februari 2012. Unie van Waterschappen.

Vries, E. de & M. van der Sluis, 2004. Ecologisch onderzoek Regionaal Bedrijventerrein Twente. Inventarisatie en beoordeling natuurwaarden ten behoeve van de realisering van een regionaal bedrijventerrein ten zuiden van Almelo. Ecogroen, Zwolle.

Wallink, M. (2012) *in prep*. Actualiserend ecologisch onderzoek Tranche 2& 3 XL-Businesspark, Almelo; Inventarisatie en beoordeling van natuurwaarden in het kader van natuurwet en – regelgeving. Rapport 15-408 EcoGroen BV, Zwolle.

Internet

Gebiedendatabase Natura 2000 (<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000>)

NDFF.nl (Databank met soortwaarnemingen in Nederland)

Provincie Overijssel: Atlas van Overijssel

Ravon.nl (website met soortinformatie over reptielen, amfibieën en vissen).

Vissenatlas.nl (website met viswaarnemingen in Nederland)

Bijlagen

Bijlage 1 - Samenvatting natuurwetgeving

Flora- en faunawet

Inleiding

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Onder de Flora- en faunawet zijn ongeveer 500 soorten in Nederland aangewezen als beschermde dier- of plantensoort. De doelstelling van de wet is de bescherming en het behoud van de gunstige staat van instandhouding van in het wild levende plant- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is 'nee, tenzij'. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn.

De Flora- en faunawet kent een groot aantal verbodsbepalingen die samenhangen met ruimtelijke ingrepen, plannen en projecten. Zo is het verboden beschermde inheemse planten te plukken of te beschadigen en geldt voor beschermde dieren een verbod op het doden, verwonden en opzettelijk verontrusten. Ook is het verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde inheemse dieren te beschadigen of te verstoren of eieren te rapen of te vernielen. De verbodsbepalingen betreffende planten op hun groeiplaats zijn opgenomen in artikel 8. De verbodsbepalingen betreffende dieren in hun natuurlijke leefomgeving zijn vermeld in artikel 9 tot en met 12.

Van het verbod op schadelijke handelingen ('nee') kan onder voorwaarden ('tenzij') worden afgeweken, met een ontheffing of vrijstelling. Het verlenen hiervan is de bevoegdheid van de minister van Economische Zaken (EZ), of, in geval van beheer en schadebestrijding, van Gedeputeerde Staten van de provincies.

Beschermde dier- en plantensoorten

Beschermde inheemse planten- en diersoorten zijn bij algemene maatregel van bestuur aangewezen. Het zijn soorten die van nature in Nederland voorkomen en die in hun voortbestaan worden bedreigd of het gevaar lopen in hun voortbestaan te worden bedreigd. Ook zijn soorten aangewezen die niet noodzakelijkerwijs in hun voortbestaan worden bedreigd, maar wel bescherming genieten ter voorkoming van overmatige benutting.

De volgende diersoorten zijn beschermd volgens de Flora- en faunawet:

1. Alle van nature in Nederland voorkomende soorten *zoogdieren*, met uitzondering van gedomesticeerde dieren en met uitzondering van de zwarte rat, de bruine rat en de huismuis;
2. Alle van nature op het Europese grondgebied van de Lidstaten van de Europese Unie voorkomende soorten *vogels* met uitzondering van gedomesticeerde vogels;
3. Alle van nature in Nederland voorkomende soorten *amfibieën en reptielen*;
4. Alle van nature in Nederland voorkomende soorten *vissen*, met uitzondering van de soorten waarop de Visserijwet 1963 van toepassing is;
5. Een aantal ongewervelden (o.a. *insecten, libellen en kevers*) die in hun voortbestaan bedreigd zijn of het gevaar lopen in hun voortbestaan te worden bedreigd.

Er zijn drie beschermingsregimes van kracht, mede afhankelijk van de zeldzaamheid van de soort en de status in Europese richtlijnen. Van licht naar zwaar beschermd zijn de soorten opgenomen op Tabel 1, 2 of 3. Voor vogels gelden specifieke eisen, met name tijdens het broedseizoen. Bij ruimtelijke ingrepen geldt automatisch vrijstelling voor soorten van Tabel 1 waardoor de meeste aandacht gevraagd is voor soorten van Tabel 2/3 en voor vogels.

Wijze van toetsing en beoordeling

Gaat u een ruimtelijke ingreep uitvoeren, zijn beschermde soorten aanwezig en is er sprake van overtreding van een verbodsbepaling uit de Flora- en faunawet, dan dient u een ontheffingsaanvraag in te dienen bij de RVO. Hierbij worden de volgende vragen gesteld:

- In welke mate wordt de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats aangetast?
- Is er een bij wet genoemd belang? (behalve bij Tabel 2-soorten)
- Is er een andere bevredigende oplossing? (behalve bij Tabel 2-soorten)
- Komt de gunstige staat van instandhouding niet in gevaar?

RVO beoordeelt of het bij wet genoemd belang zwaarder weegt dan het overtreden van de verbodsbepaling(en). Voor Tabel 2-soorten gelden minder zware eisen en kan een door het ministerie goedgekeurde gedragscode ook uitkomst bieden. De gedragscode moet wel van toepassing zijn op uw activiteit en u moet kunnen aantonen dat u precies zo werkt als in de gedragscode staat. Voor Bijlage 1-soorten uit Tabel 3 krijgt u alleen ontheffing wanneer sprake is van een bij wet genoemd belang. Bij een ruimtelijke ingreep betreft het meestal één van de onderstaande vier belangen:

Bescherming van flora en fauna (b)

Volksgesondheid of openbare veiligheid (d)

Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (e)

Uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling (j)

Voor vogels en soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn geldt dat u in bepaalde gevallen alleen ontheffing kunt krijgen op grond van een bij wet genoemd belang uit respectievelijk de Vogelrichtlijn³ en de Habitatrichtlijn.

Rode lijsten

Los van de Flora- en faunawet heeft de toenmalige Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit ter uitvoering van de bepalingen in artikelen 1 en 3 van het Verdrag van Bern een aantal Rode Lijsten voor bedreigde en kwetsbare soorten dieren en planten gepubliceerd⁴. Voor soorten van de Rode Lijsten heeft de overheid zich verplicht onderzoek en werkzaamheden te bevorderen die nodig zijn voor bescherming en beheer. Het voorkomen van een soort op de Rode Lijst heeft geen wettelijke beschermingsstatus tot gevolg. Opname op de Rode Lijst zegt alleen iets over de zeldzaamheid en populatieontwikkelingen van de betreffende soorten.

Natuurbeschermingswet 1998

Op 1 oktober 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 in werking getreden. De Natuurbeschermingswet heeft betrekking op Natura 2000 gebieden in Nederland en verankert een deel van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in de nationale wetgeving. Natura 2000 bestaat uit een netwerk van Europese natuurgebieden. Het vormt de basis van het Europese natuurbeleid. Natura 2000 is gericht op de instandhouding en ontwikkeling van soorten en ecosystemen die voor Europa belangrijk zijn.

Nederland regelt aan de hand van een vergunningenstelsel de zorgvuldige afweging rond projecten die gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden. Deze vergunningen worden verleend door de provincies of door de Minister van EZ. Daarnaast stelt Nederland voor al haar Natura 2000-gebieden beheerplannen op waarin de te beschermen waarden, de zogeheten instandhoudingdoelen, nader worden uitgewerkt in ruimte, tijd en omvang.

In voorgaand wettelijk kader zijn alleen de meest relevante onderdelen van de wetgeving vereenvoudigd weergegeven. Aan deze tekst kunnen derhalve geen rechten worden ontleend. Voor meer achtergronden en de oorspronkelijke wetsteksten

³ In de Vogelrichtlijn worden alleen de belangen b en d én de veiligheid van het luchtverkeer (belang c) genoemd.

⁴ Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van TRCJZ/2004/5727, houdende vaststelling van rode lijsten flora en fauna en Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 28 augustus 2009, 25344, houdende vaststelling van geactualiseerde Rode lijsten flora en fauna.

Bijlage 2 - Potentieel leefgebied Eekhoorn

